

"Kader Risalesi"ni okumanın farklı bir keyfiyet ve mahiyeti var mıdır, bilgi verir misiniz?

[Kader Risalesi](#) biraz daha, manevi terakki etmiş, ama ince bir ene ve gurur içine girmiş müminlere tiryaktır denilebilir. Zira kader insana ilmi ve nazari değil hâlî ve vicdanî bir yarar sağlıyor. Vicdanî ve hâlî bu yararı elde etmek için, biraz daha terakki etmiş olmak gerekiyor.

Üstad Hazretleri bu inceliklere şöyle işaret ediyor:

"Kader ve cüz-ü ihtiyarî, İslâmiyetin ve imanın nihayet hududunu gösteren, hâlî ve vicdanî bir imanın cüzlerindedir. Yoksa ilmî ve nazarî değillerdir. Yani, mü'min, herşeyi, hattâ fiilini, nefsini Cenâb-ı Hakka vere vere, tâ nihayette teklif ve mes'uliyetten kurtulmamak için, cüz-ü ihtiyarî önüne çıkıyor; ona 'Mes'ul ve mükellefsin.' der. Sonra, ondan sudur eden iyilikler ve kemâlâtla mağrur olmamak için, kader karşısına geliyor; der: 'Haddini bil, yapan sen değilsin.' "

"Evet, kader, cüz-ü ihtiyarî, iman ve İslâmiyetin nihayet merâtibinde; kader, nefsi gururdan; ve cüz-ü ihtiyarî, adem-i mes'uliyetten kurtarmak içindir ki, mesâil-i imaniyeye girmişler. Yoksa, mütemerrid nüfus-u emmârenin işledikleri seyyiâtının mes'uliyetinden kendilerini kurtarmak için kadere yapışmak; ve onlara in'âm olunan mehâsinle iftihar etmek, gururlanmak, cüz-ü ihtiyarîye istinad etmek; bütün bütün sırr-ı kadere ve hikmet-i cüz-ü ihtiyariyeye zıt bir harekete sebebiyet veren ilmî meseleler değildir."

"Evet, mânen terakkî etmeyen avam içinde, kaderin câ-yı istimâli var. Fakat, o da mâziyat ve mesâibdedir ki, ye'sin ve hüznün ilâcıdır. Yoksa, maâsî ve istikbaliyatta değildir ki, sefahete ve atâlete sebep olsun. Demek, kader meselesi, teklif ve mes'uliyetten kurtarmak için değil, belki fahr ve gururdan kurtarmak içindir ki, imana girmiş. Cüz-ü ihtiyarî, seyyiâta merci olmak içindir ki, akideye dahil olmuş; yoksa mehâsine masdar olarak tefer'un etmek için değildir."(1)

Yanlış anlaşılmasın, avam tabaka kadere iman esassından hiç istifade etmiyor demek değildir. Bu ifadeler avam insanların kaderden nasıl yararlandığını beyan ediyor:

“Evet, mânen terakkî etmeyen avam içinde, kaderin câ-yı istimâli var. Fakat, o da mâziyat ve mesâibdedir ki, ye'sin ve hüznün ilâcıdır.”

Musibet ve belaya maruz kalmış avam insanlar, mesuliyeti kaderin üstüne atarak ruhen ve kalben rahatlarlar. Tabi bu geçmişteki musibet ve belalar içindir, yoksa gelecekteki bela ve musibetleri kadere verip tedbirsiz olmak doğru olmaz.

Özetle, Kader Risalesi, [İhlas Risalesi](#) gibi işlek ve herkesin tam istifade edeceği bir risale değildir. Daha ziyade manen terakki etmiş belli bir ilmi seviyesi olanların işlek caddesidir, diyebiliriz.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Altıncı Söz.](#)